

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення обласної ради
від 05 жовтня 2023 року № 674-VIII
(XIX сесія VIII скликання)

Зі змінами, внесеними розпорядженням голови ХОВА від 22 грудня 2023 року № 987 В
рішенням обласної ради від 27 червня 2024 року № 864-VIII
рішенням обласної ради від 03 жовтня 2024 року № 941-VIII
розпорядженням голови ХОВА від 20 грудня 2024 року № 919 В
рішенням обласної ради від 20 лютого 2025 року № 1068-VIII

Програма
підтримки та розвитку сімейних форм виховання в
Харківській області на 2023 – 2027 роки

Харків

Розділ 1. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма підтримки та розвитку сімейних форм виховання в Харківській області на 2023 – 2027 роки

Програма підтримки та розвитку сімейних форм виховання в Харківській області на 2023 – 2027 роки (далі – Програма) розроблена на підставі законів України «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017 – 2026 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2017 року № 526 «Про Національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017 – 2026 роки та план заходів з реалізації I етапу», розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 703-р «Про затвердження плану заходів з реалізації II етапу Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017 – 2026 роки».

Стабільність держави, її економічний розвиток значною мірою залежать від фізичного та духовного розвитку дитини, ставлення держави до її проблем, інтересів та потреб.

Безпека й благополуччя кожної дитини є пріоритетом регіональної політики. Державні органи й посадові особи усвідомлюють свою відповідальність за долю дітей і визнають, що сім'я є найкращим середовищем для виховання й розвитку дитини, тож збереження сім'ї для дитини є головною умовою безпеки і благополуччя. В умовах сьогодення всі рішення щодо дитини мають прийматися з урахуванням її потреб, інтересів, із дотриманням принципу найкращих інтересів дитини.

Проблема захисту прав дітей та розвитку сімейних форм виховання надзвичайно актуальна в умовах реформування системи інституційних закладів, що має на меті збільшити кількість дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, сімей патронатних вихователів, підтримувати функціонуючу в області мережу сімейних форм виховання, вироблення нових якісних підходів до створення умов для повноцінного розвитку та виховання дітей, забезпечення доступності послуг для дітей та сімей з дітьми облікової категорії служб у справах дітей відповідно до їхніх потреб.

Соціалізація дітей проходить в умовах зміни системи цінностей та орієнтацій. Це ставить перед суспільством нові завдання щодо виховання дітей, опікування ними державою, їхнього правового захисту та підтримки.

Водночас, ураховуючи фактори, спричинені трансформацією економіки в умовах кризи, виникає додаткова потреба вжиття конкретних заходів соціальної підтримки дітей на регіональному рівні.

Правовий захист дітей є системою заходів правового, організаційного, фінансового плану, розроблених задля убезпечення дітей у повсякденному житті, для здійснення допомоги тим, що через різні обставини залишилися

позбавленими (повністю або частково) тих пільг і послуг, що необхідні для їхнього нормального розвитку.

Актуальність проблем дитинства для перспективи розвитку держави разом із необхідністю забезпечення результативності позитивних процесів у цій сфері обумовлюють необхідність вироблення якісного підходу до забезпечення дітей, які мешкають в області, повноцінним розвитком відповідно до їхніх потреб.

За останніми статистичними даними, в Харківській області чисельність населення станом на 01.01.2023 становила 2 596 250 осіб.

За статистичними даними станом на 01.01.2023, кількість дитячого населення становила 426 390 дітей, 16,3% від загальної кількості населення. Найбільша кількість дитячого населення зафіксована у Харківському районі Харківської області – 64%, найменша – у Красноградському районі Харківської області – 4,5%.

Розподіл дитячого населення віком від 0 до 17 років за районами області:

Богодухівський район – 22 165 осіб, що складає 5,3%;

Ізюмський район – 29 172 особи, що складає 6,9%;

Лозівський район – 25 113 осіб, що складає 5,9%;

Куп'янський район – 21 913 осіб, що складає 5,2%;

Красноградський район – 19 006 осіб, що складає 4,5%;

Харківський район – 269 879 осіб, що складає 64%;

Чугуївський район – 33 942 особи, що складає 8,1%.

Органами державної влади та органами місцевого самоврядування приділяється максимум уваги щодо забезпечення умов соціально-правового захисту дітей, які залишились без піклування батьків, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, станом на 01.07.2023 становить 4277 осіб, що складає 1,01% від дитячого населення області. Поряд з цим, саме ця категорія дітей потребує особливої уваги та турботи з боку держави відповідно до статті 52 Конституції України.

2943 дитини (діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування) виховуються в сім'ях опікунів та піклувальників, що складає 70% від загальної кількості дітей пільгової категорії. Всього в області нараховується 2275 сімей опікунів та піклувальників.

1196 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, влаштовано на виховання та проживання до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу, що складає 28 % від загальної кількості дітей пільгової категорії. Всього в Харківській області укладено договори із 132 дитячими будинками сімейного типу та 230 прийомними сім'ями, в яких виховується 1362 дитини та особи з їхнього числа (до досягнення ними 23 років). Питання розвитку мережі дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей перебуває на постійному контролі Служби у справах дітей Харківської обласної державної (військової) адміністрації, служб у справах дітей районних державних (військових) адміністрацій, міських рад. Протягом 2023 року утворено 3 дитячі будинки сімейного типу (на базі прийомної сім'ї)

та 6 прийомних сімей. Протягом I півріччя 2023 року до дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей влаштовано 72 дитини.

138 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, залишаються поза сімейними формами виховання (дитячі будинки-інтернати, будинки дитини, центри соціально-психологічної реабілітації, професійно-технічні заклади, вищі навчальні заклади тощо), що складає 3,2 % від загальної кількості дітей пільгової категорії.

Таблиця 1

**Аналітична інформація
про кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського
піклування, з 2021 року по 2023 рік**

Рік	Загальна кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	з них,				Відсоток влаштування дітей до сімейних форм виховання
		дітей- сиріт	%	дітей, позбавлених батьківського піклування	%	
2023	4277	1437	33,6	2840	66,4	96,7
2022	4243	1429	33,6	2814	66,4	96,4
2021	4376	1409	32,2	2967	67,8	97,3

У Харківській області розбудована стала система розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (усиновлення, опіка, піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу).

Відсоток дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які влаштовані до сімейних форм виховання станом на 01.04.2023 складав 96,7 %. Усього сімейними формами охоплено 4139 дітей, які мають статус дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування.

Найбільш поширеною формою виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в області є опіка та піклування (майже 70 % від загальної кількості дітей, влаштованих до сімейних форм виховання), коли діти, які залишилися без піклування батьків, влаштовуються в сім'ї громадян України, які перебувають переважно в сімейних, родинних стосунках із цими дітьми, з метою забезпечення виховання, освіти, розвитку, захисту їхніх прав та інтересів.

До інтернатних закладів системи освіти на повне державне утримання протягом 2021 – 2023 років не влаштовано жодної дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування.

Відсоток влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до сімейних форм протягом років, наведених у таблиці 1, залишається на достатньо високому рівні, але при аналізі мережі прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу викликає стурбованість зменшення загальної кількості сімей зазначеної категорії.

Таблиця 2

Аналітична інформація
про мережу прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу в
Харківській області з 2021 року по 2023 рік

Рік	Загальна кількість сімей, які виховують дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їхнього числа	З них:		Загальна кількість дітей та осіб, залучених до сімейних форм виховання
		кількість дитячих будинків сімейного типу	кількість прийомних сімей	
2023	362	132	230	1362
2022	364	131	233	1375
2021	369	126	245	1391
2020	368	120	248	1344
2019	381	109	272	1331

Протягом 2019 – 2023 років спостерігається загальне зменшення на 19 сімей тих, які виховують дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (таблиця 2). Кількість дітей у зазначених формах виховання при цьому збільшилась (з 1331 дитини у 2019 році до 1362 дітей у 2023 році).

Так, за підсумками 2022 року, в Харківській області спостерігається зменшення на 5 родин прийомних сімей, порівняно з 2021 роком. За підсумками I півріччя 2023 року порівняно з 2022 роком – зменшення на 2 родини.

Рік	Створено		Припинено функціонування	
	Дитячі будинки сімейного типу	Прийомні сім'ї	Дитячих будинків сімейного типу	Прийомних сімей
2023	3	6	1	5
2022	9	4	2	9
2021	4	14	2	6
2020	8	10	3	10
2019	6	12	2	8
Всього	30	46	10	38

Основні причини припинення функціонування сімей: досягнення батьками пенсійного віку (18 родин), закінчення дітьми навчання в ПТУ, ВНЗ та досягнення ними 23 років, небажання батьків продовжувати функціонування як дитячих будинків сімейного типу або прийомних сімей (11 родин), переїзд до іншої місцевості (6 родин), стан здоров'я батьків (7 родин), смерть батьків (4 родини), зміна форми виховання (усиновлення дітей, перехід у патронат) – 2 родини.

Подібна ситуація спостерігається не тільки в Харківській області, а й в інших регіонах.

Так, протягом 2022 року кількість дитячих будинків сімейного типу в межах України зменшилася на 18 родин, кількість дітей у дитячих будинках сімейного типу також зменшилася на 202 дитини.

У розрізі регіонів протягом 2022 року спостерігалась позитивна динаміка в 6 регіонах України: Житомирська область (+1), Кіровоградська область (+1), Одеська область (+1), Тернопільська область (+1), Харківська область (+7), Чернігівська область (+1). Аналогічна позитивна динаміка відзначається й щодо збільшення кількості дітей, влаштованих до дитячих будинків сімейного типу: Житомирська область (+16), Кіровоградська область (+4), Одеська область (+4), Тернопільська область (+6), Харківська область (+22), Черкаська область (+5), Чернігівська область (+2).

Протягом 2022 року така ж ситуація склалася і щодо розвитку прийомних сімей. Усього по Україні кількість прийомних сімей зменшилась на 90 сімей та на 160 дітей в сім'ях. Позитивна динаміка у Волинській області (+1), Закарпатській області (+9), Херсонській області (+1), Хмельницькій області (+1), Чернівецькій області (+5), також позитивна динаміка спостерігається й щодо збільшення кількості дітей, влаштованих до дитячих будинків сімейного типу: у Волинській області (+12), Закарпатській області (+2), Київській області (+5), Херсонській області (+2), Черкаській області (+3), м. Києві (+1).

У Харківській області спостерігається збільшення кількості дитячих будинків сімейного типу, але при цьому зменшується кількість прийомних сімей. Так, протягом 2022 року в умовах воєнного стану в Харківській області було створено 9 дитячих будинків сімейного типу та влаштовано 67 дітей, з початку 2023 року створено 3 дитячі будинки сімейного типу (на базі прийомної сім'ї) та 6 прийомних сімей. Головними причинами зменшення розвитку сімейних форм виховання є досягнення батьками-вихователями та прийомними батьками пенсійного віку та досягнення прийомними дітьми, дітьми-вихованцями 23 років та вибуття з сімейних форм, переведення прийомної сім'ї в статус дитячого будинку сімейного типу, міграція населення у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні, руйнуванням житлових приміщень та домоволодінь жителів Харківської області, у зв'язку з чим неможливо створювати одну з форм сімейного виховання на базі власного приміщення.

Поряд із розвитком сімейних форм виховання в області проводиться робота, спрямована на запобігання соціальному сирітству дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, їхньої безпритульності та бездоглядності, зокрема проведення заходів своєчасного виявлення сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах, та надання їм необхідного спектру послуг для мінімізації складних життєвих обставин.

За даними звітності служб у справах дітей територіальних громад Харківської області, станом на 01.04.2023 на обліку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, було 974 дитини з 579 сімей, з них: 905 дітей – це діти, батьки яких ухиляються від виконання своїх обов'язків (93%),

62 дитини – зазнали домашнього насильства (6,4%), 7 дітей – схильні до залишення постійного місця проживання (0,7%).

247 сімей – під соціальним супроводом центрів соціальних служб, що складає 43 % від загальної кількості родин, які перебувають в складних життєвих обставинах.

З метою забезпечення захисту прав дитини, яка через складні життєві обставини тимчасово не може проживати разом з батьками/законними представниками, надання їй та її сім'ї послуг, спрямованих на реінтеграцію дитини у сім'ю, або надання дитині відповідного статусу для прийняття подальших рішень, із забезпеченням найкращих інтересів дитини щодо забезпечення її права на виховання в сім'ї або в умовах, максимально наближених до сімейних, на території Харківської області запроваджено послугу патронату над дитиною.

У 17 громадах області функціонує 30 родин патронатного вихователя, до яких влаштовано 75 дітей. Протягом 2022 року отримали послугу патронату 78 дітей (36 хлопців та 42 дівчини).

Для надання різних видів послуг, таких як соціально-психологічна реабілітація дітей, соціальна адаптація дітей у суспільство, соціальна профілактика, робота з батьками дітей щодо повернення дитини до сім'ї, працюють Центр соціально-психологічної реабілітації дітей та Центр соціальної підтримки дітей та сімей «Гармонія». З початком введення воєнного стану заклади перемістилися до західних регіонів України (Львівська та Чернівецька області), що ускладнює можливість влаштування дітей до закладів соціального захисту дітей та надання їм необхідного переліку послуг в умовах стаціонарного перебування в закладі.

Протягом 2022 року службами у справах дітей територіальних громад здійснено 1103 відвідування родин з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах. За результатами проведених відвідувань виявлено 315 дітей, які потребували надання різних видів допомоги, з них стосовно 56 дітей проведено роботу щодо влаштування до закладів соціального захисту дітей або патронатних родин.

Протягом 2022 року органами опіки та піклування підготовлено 98 позовів про позбавлення батьків батьківських прав та подано до місцевих судів, з початку 2023 року, 45 позовних заяв. За результатами розгляду місцевими судами позовних заяв та матеріалів до них, протягом 2022 року прийнято 64 рішення стосовно 81 особи з числа батьків стосовно 82 дітей, з початку 2023 року – 38 рішень стосовно 45 осіб з числа батьків стосовно 47 дітей. Службами у справах дітей територіальних громад за місцем походження дітей вживається заходів щодо соціально-правового захисту дітей.

Ця ситуація вимагає змін, перш за все, шляхом активізації роботи з населенням щодо популяризації сімейних форм догляду та виховання дітей, які з певних причин не можуть жити з біологічними батьками.

У рамках адміністративно-територіальної реформи для впровадження діяльності з захисту прав дітей кожна громада мала утворити службу у справах дітей. Так, у Харківській області у січні 2022 року цей процес було завершено.

У 56 громадах функціонували служби у справах дітей як юридичні особи публічного права. За планами, 2022 рік мав стати роком навчання та надання методичної допомоги сільським, селищним радам у цій сфері.

Але з 24 лютого 2022 року, внаслідок російської збройної агресії проти України, з'явилися нові реалії, реалії війни, коли відбуваються системні порушення фундаментальних прав дітей (права на життя, на здоров'я, на гідність, на вільний доступ до освіти, на сімейне виховання та інше).

З початком введення воєнного стану в Україні 50% населених пунктів (28 територіальних громад Харківської області) були тимчасово окупованими.

Окупація та постійна небезпека в умовах війни мала негативний вплив на функціонування сімей з дітьми. В умовах окупації не забезпечувались основні базові потреби дітей. Руйнування житла, обстріли територій, вимушене переміщення сімей, втрата роботи батьками, відсутність зв'язку, електроводопостачання, депортація – все це мало негативний вплив на розвиток та психологічний стан дітей.

На території деокупованих територіальних громад до початку запровадження воєнного стану функціонувало 30 служб у справах дітей (2 служби у справах дітей районних державних (військових) адміністрацій, 28 служб у справах дітей органів місцевого самоврядування). Після деокупації територій одним із першочергових завдань кожної громади було відновлення роботи служб у справах дітей та їхніх соціальних партнерів – фахівців з соціальної роботи. Основним завданням стало виявлення кожної дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах або залишилася без батьківського піклування, вжиття заходів щодо захисту її прав; відновлення обліку дітей та роботи в Єдиній інформаційно-аналітичній системі «Діти», у зонах активних бойових дій – допомога з евакуацією дітей з батьками, аналіз потреб сімей з дітьми та забезпечення гуманітарною допомогою.

Сьогодні на деокупованих територіях відновлено роботу 28 служб у справах дітей у 26 територіальних громадах Харківської області (2 служби у справах дітей районних державних (військових) адміністрацій, 26 служб у справах дітей органів місцевого самоврядування), які забезпечують соціально-правовий захист дітей. У двох територіальних громадах Куп'янського району Харківської області (Петропавлівська ТГ, Вільхуватська ТГ) не відновлено функціонування служб у справах дітей через відсутність кадрового потенціалу, відсутність безпечних умов для здійснення роботи.

Реформування системи органів місцевого самоврядування та районних державних адміністрацій, у період тимчасової окупації територіальних громад, введення воєнного стану в Україні, міграції населення, у т.ч. і працівників служб у справах дітей, плинність кадрів у службах у справах дітей зумовлюють необхідність посилення фахової компетентності працівників служб у справах дітей та координації на території області дій органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства у розв'язанні проблем соціально-правового захисту дітей.

Для вирішення соціальних проблем необхідна комплексна система заходів, орієнтована на дітей, які потребують підтримки з боку держави, чим і

зумовлена необхідність розроблення, прийняття й виконання Програми підтримки та розвитку сімейних форм виховання в Харківській області на 2023 – 2027 роки (далі – Програма).

Розділ 2. Мета та завдання Програми

Метою Програми підтримки та розвитку сімейних форм виховання в Харківській області на 2023 – 2027 роки є побудова ефективної системи забезпечення прав дитини, яка залишилась без батьківського піклування в умовах сім'ї.

Завдання для реалізації Програми:

вжиття заходів щодо всебічної підтримки сімей, які взяли на виховання дітей облікових категорій служб у справах дітей;

забезпечення ефективного виконання на території області державної політики у сфері захисту прав дітей, попередження дитячої бездоглядності, безпритульності та соціального сирітства;

проведення постійної роботи щодо забезпечення сталої кількості функціонуючих прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу на території міст та районів (у разі припинення функціонування);

розвиток соціальних послуг для сімей, які опинились у складних життєвих обставинах у громадах, у тому числі розвиток патронату над дитиною;

забезпечення умов для влаштування до родин дітей старшого шкільного віку, до великих родинних груп дітей та дітей з інвалідністю, для чого необхідний подальший розвиток альтернативних форм сімейного виховання, у тому числі, утворення малих групових будинків в області;

підвищення якості соціального супроводження прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу; сімей-опікунів/піклувальників; налагодження тісної взаємодії з суб'єктами, які здійснюють роботу з прийомними сім'ями, дитячими будинками сімейного типу, з метою обміну інформацією про попередження проблемних питань, які виникають у родинах; посилення контролю за дотриманням прав дітей, які перебувають у сімейних формах виховання;

проведення інформаційних кампаній з метою формування позитивного ставлення суспільства до реформування системи інституційного догляду, запровадження послуги патронату над дитиною та розвитку альтернативних форм сімейного виховання;

організація методичних заходів для працівників служб у справах дітей територіальних громад;

створення сприятливих умов для розвитку дітей у сімейних формах виховання відповідно до мінімальних стандартів благополуччя та безпеки дитини;

всебічна підтримка функціонуючих дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, сімей патронатних вихователів;

проведення інформаційних кампаній для розвитку мережі дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, сімей патронатних вихователів в області.

Розділ 3. Напрями діяльності та заходи Програми підтримки та розвитку сімейних форм виховання в Харківській області на 2023 – 2027 роки

тис. грн

Назва напрямку діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
1. Підтримка сімей, які взяли на виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	1.1. Виплата одноразової адресної допомоги при утворенні прийомної сім'ї, дитячого будинку сімейного типу, сім'ї патронатного вихователя у розмірі 30 000 грн (за окремим порядком, затвердженим рішенням обласної ради)	Департамент соціального захисту населення Харківської обласної державної (військової) адміністрації (далі – ХОД(В)А), Обласний центр по нарахуванню та здійсненню соціальних виплат, Служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей районних державних (військових) адміністрацій (далі – РД(В)А), органи місцевого самоврядування	Всього	480,0	1650,0	450,0	450,0	450,0	3480,0*
			Обласний бюджет	480,0	1650,0	450,0	450,0	450,0	3480,0*
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.2. Виплата одноразової адресної допомоги прийомним сім'ям, дитячим будинкам сімейного типу, сім'ям	Департамент соціального захисту населення ХОД(В)А, Обласний центр по нарахуванню та здійсненню	Всього	0,0	1 350,0	1 100,0	1 050,0	1 350,0	4 850,0
			Обласний бюджет	0,0	1 350,0	1 100,0	1 050,0	1 350,0	4 850,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Назва напрямку діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
	патронатного вихователя з нагоди 15-річного функціонування родини у розмірі 50 000 грн (за окремим порядком, затвердженим рішенням обласної ради)	соціальних виплат, служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей РД(В)А, органи місцевого самоврядування	інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.3. Виплата щомісячної допомоги у розмірі 10 000 грн прийомним сім'ям, дитячим будинкам сімейного типу, які взяли на виховання дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування, з інвалідністю, що потребує паліативної допомоги (за окремим порядком, затвердженим обласною радою)	Департамент соціального захисту населення ХОД(В)А, Обласний центр по нарахуванню та здійсненню соціальних виплат, Департамент охорони здоров'я ХОД(В)А, Служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей РД(В)А, органи місцевого самоврядування	Всього	0,0	512,40	1112,40	1112,40	1112,40	3849,6
			Обласний бюджет	0,0	512,40	1112,40	1112,40	1112,40	3849,6
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.4. Організація для дітей, які виховуються в сім'ях опікунів/піклувальників, в прийомних сім'ях, дитячих будинках	Департамент культури та туризму ХОД(В)А, Служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей	Всього	0,0	50,0	50,0	50,0	50,0	200,0
			Обласний бюджет	0,0	50,0	50,0	50,0	50,0	200,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Назва напряму діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
	сімейного типу, сім'ях патронатних вихователів, та їхніх законних представників, культурологічних заходів до Новорічних і Різдвяних свят, Дня сім'ї, Міжнародного дня захисту дітей, Дня усиновлення, Всесвітнього дня дитини, відвідування музеїв, перегляд вистав та концертів у театрах	РД(В)А, органи місцевого самоврядування	інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.5. Забезпечення першочергового зарахування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які влаштовані під опіку, у прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу, патронатну сім'ю до державних та комунальних закладів дошкільної освіти за місцем проживання сім'ї	Департамент науки і освіти ХОД(В)А, служба у справах дітей ХОД(В)А, органи місцевого самоврядування	Всього	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			Обласний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.6. Надання стоматологічних послуг дітям-сиротам та дітям,	Департамент охорони здоров'я ХОД(В)А, КНП ХОР «Обласна	Всього	300,0	400,0	400,0	400,0	400,0	1 900,0
			Обласний бюджет	300,0	400,0	400,0	400,0	400,0	1 900,0

Назва напрямку діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
	позбавленим батьківського піклування (терапевтична та хірургічна санація порожнини рота, ортодонтична допомога, (крім брекет-систем))	стоматологічна поліклініка», КНП ХОР «Обласна клінічна лікарня», служба у справах дітей ХОД(В)А, територіальні громади	бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.7. Придбання планшетних комп'ютерів для дітей- сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування шкільного віку, які влаштовані до сімейних форм виховання	Служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей РД(В)А, органи місцевого самоврядування	Всього	0,0	0,0	0,0	0,0	3 000,0	3 000,0
			Обласний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	3 000,0	3 000,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.8. Будівництво житла для надання в користування дитячим будинкам сімейного типу та прийомним сім'ям, які взяли на виховання дитину з інвалідністю підгрупи А, що потребує паліативної допомоги, на засадах	Департамент соціального захисту населення Харківської обласної державної (військової) адміністрації, Служба у справах дітей Харківської обласної державної (військової)	Всього	0,0	40 000,0	40 000,0	40 000,0	40 000,0	160 000,0
			Обласний бюджет	0,0	28 000,0	28 000,0	28 000,0	28 000,0	112 000,0

Назва напряму діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
	співфінансування: 70% - за рахунок коштів обласного бюджету, 30% - за рахунок коштів бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад, за умови виділення територіальною громадою земельної ділянки під будівництво	адміністрації, органи місцевого самоврядування	бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	0,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	48 000,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	1.9. Організація та проведення щорічного форуму «Кроки до дитини»	Харківський обласний центр соціальних служб, Служба у справах дітей Харківської обласної державної (військової) адміністрації, органи місцевого самоврядування	Всього	0,0	15,0	15,0	15,0	15,0	60,0
			Обласний бюджет	0,0	15,0	15,0	15,0	15,0	60,0
			бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Назва напряму діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
	1.10. Організація та проведення конкурсу «Кращий за покликанням» відповідно до Положення, затвердженого обласною радою	Служба у справах дітей Харківської обласної державної (військової) адміністрації, Департамент соціального захисту населення Харківської обласної державної (військової) адміністрації, Обласний центр по нарахуванню та здійсненню соціальних виплат, Харківський обласний центр соціальних служб, районні державні (військові) адміністрації (далі – РД(В)А), органи місцевого самоврядування	Всього	0,0	447,6	447,6	447,6	447,6	1790,4
			Обласний бюджет	0,0	447,6	447,6	447,6	447,6	1790,4
			бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Взаємодія з територіальними	2.1.Проведення флешмобу в громадах Харківської області	Служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах	Всього	5,0	50,0	50,0	50,0	50,0	205,0
			Обласний бюджет	5,0	50,0	50,0	50,0	50,0	205,0

Назва напряму діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
громадами Харківської області	«Візьми дитину у родину» з метою пропагування сімейних форм виховання дітей- сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	дітей РД(В)А, органи місцевого самоврядування	бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2.2. Сприяти створенню ефективних механізмів підтримки сімейних та альтернативних форм виховання дітей (сімей опікунів/піклувальни- ків, прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, сімей патронатних вихователів) за рахунок реалізації проєктів благодійних фондів та громадських організацій	Служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей РД(В)А, органи місцевого самоврядування	Всього	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			Обласний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2.3. Забезпечення оплати послуг з відпочинку та оздоровлення дітей- сиріт та дітей, позбавлених	Управління у справах молоді та спорту ХОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ХОД(В)А,	Всього	0,0	3 150,0	3 150,0	3 150,0	3 150,0	12 600,0
			Обласний бюджет	0,0	1 575,0	1 575,0	1 575,0	1 575,0	6 300,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	1 575,0	1 575,0	1 575,0	1 575,0	6 300,0

Назва напряму діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
	батьківського піклування, які виховуються у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях, спільно з батьками-вихователями та прийомними батьками і їхніми власними дітьми на умовах співфінансування з місцевих бюджетів не менше 50%	служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей РД(В)А, органи місцевого самоврядування	інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2.4. Забезпечення щомісячного контролю суб'єктами соціальної роботи за умовами проживання, виховання та розвитку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу	Служба у справах дітей ХОД(В)А, Департамент соціального захисту населення ХОД(В)А, служби у справах дітей РД(В)А, центри соціальних служб, органи місцевого самоврядування	Всього	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			Обласний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Удосконалення діяльності служб у справах дітей з питань	3.1. Забезпечення виготовлення та розповсюдження інформаційно-просвітницької	Служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей РД(В)А, органи місцевого	Всього	10,0	20,0	20,0	20,0	20,0	90,0
			Обласний бюджет	10,0	20,0	20,0	20,0	20,0	90,0
			бюджети територіальних	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Назва напрямку діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
соціально-правового захисту дітей, посилення координації та ефективної взаємодії різних структур, організацій, причетних до роботи з дітьми	продукції щодо розвитку сімейних та альтернативних форм виховання в Харківській області (брошури, листівки, плакати, буклети для різних цільових аудиторій), методичної літератури з питань соціально-правового захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, дітей-сиріт, дітей, позбавлених, батьківського піклування, для служб у справах дітей районних державних (військових) адміністрацій, органів місцевого самоврядування 3.2. Забезпечити висвітлення через ЗМІ інформації про форми сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених	самоврядування, Харківський обласний центр соціальних служб	громад сіл, селищ, міст						
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			Всього	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			Обласний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Назва напряму діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
	батьківського піклування, та сімей патронатних вихователів (виступи на радіо, телебаченні, забезпечення ведення вебсторінки служби у справах дітей ХОД(В)А тощо)	Харківський обласний центр соціальних служб	інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	3.3. Організація та проведення навчальних семінарів для представників органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства, працівників служб у справах дітей з питань соціально-правового захисту прав дітей	Служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей РД(В)А, органи місцевого самоврядування, Харківський обласний центр соціальних служб	Всього	5,0	15,0	15,0	15,0	15,0	65,0
			Обласний бюджет	5,0	15,0	15,0	15,0	15,0	65,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	3.4. Організація навчання із застосування методології оцінки найкращих інтересів дитини для працівників служб у справах дітей та інших спеціалістів, які працюють з дітьми	Служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей РД(В)А, органи місцевого самоврядування, Харківський обласний центр соціальних служб	Всього	0,0	15,0	15,0	15,0	15,0	60,0
			Обласний бюджет	0,0	15,0	15,0	15,0	15,0	60,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Назва напряму діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
	3.5. Проведення конференції на тему «Актуальні питання захисту прав дітей та розвитку сімейних форм виховання»	Служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей РД(В)А, органи місцевого самоврядування, Харківський обласний центр соціальних служб	Всього	0,0	15,0	15,0	15,0	15,0	60,0
			Обласний бюджет	0,0	15,0	15,0	15,0	15,0	60,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	3.6. Проведення (у т.ч. виїзних) нарад, конференцій, засідань за «круглим столом» з питань протидії дитячій бездоглядності, безпритульності, соціальному сирітству, жорстокому поводженню щодо дітей (у тому числі домашньому насильству), реалізації заходів з реформування системи інституційного догляду та виховання дітей, розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування	Служба у справах дітей ХОД(В)А, служби у справах дітей РД(В)А, органи місцевого самоврядування, Харківський обласний центр соціальних служб	Всього	5,0	10,0	15,0	15,0	15,0	60,0
			Обласний бюджет	5,0	10,0	15,0	15,0	15,0	60,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Назва напрямку діяльності	Перелік заходів Програми	Виконавці	Джерела фінансування	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього
Всього за Програмою	Всього за Програмою		Всього	805,0	47700,0	46855,0	46805,0	50105,0	192270,0
			Обласний бюджет	805,0	34125,0	33230,0	28375,0	36530,0	137970,0
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст	0,0	13575,0	13575,0	13575,0	13575,0	54 300,0
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Розділ 4. Результативні показники Програми

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії програми	Хід виконання програми за роками					Всього витрат на виконання програми
				2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
І. Показники продукту програми									
1.	Кількість дитячих будинків сімейного типу	осіб	132	134	136	138	138	138	
2.	Кількість прийомних сімей	осіб	230	234	236	238	242	244	
3.	Кількість родин патронатного вихователя	осіб	30	32	38	45	55	60	
4.	Відсоток дітей-	%	97,6	97,6	97,8	98,0	98,1	98,2	

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії програми	Хід виконання програми за роками					Всього витрат на виконання програми
				2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, охоплених сімейними формами виховання								
II. Показники ефективності програми									
1.	Кількість дитячих будинків сімейного типу	осіб	132	Збільшення кількості функціонуючих дитячих будинків сімейного типу на 1,5 %	Збільшення кількості функціонуючих дитячих будинків сімейного типу на 3,03 %	Збільшення кількості функціонуючих дитячих будинків сімейного типу на 4,5 %	Збільшення кількості функціонуючих дитячих будинків сімейного типу на 4,5 %	Збільшення кількості функціонуючих дитячих будинків сімейного типу на 4,5 %	
2.	Кількість прийомних сімей	осіб	230	Збільшення кількості функціонуючих прийомних сімей на 1,7 %	Збільшення кількості функціонуючих прийомних сімей на 2,6 %	Збільшення кількості функціонуючих прийомних сімей на 4,5 %	Збільшення кількості функціонуючих прийомних сімей на 4,5 %	Збільшення кількості функціонуючих прийомних сімей на 4,5 %	
3.	Кількість родин патронатного вихователя	осіб	30	Збільшення кількості функціонуючих родин патронатних вихователів на 6,7 %	Збільшення кількості функціонуючих родин патронатних вихователів на 26,6 %	Збільшення кількості функціонуючих родин патронатних вихователів на 50 %	Збільшення кількості функціонуючих родин патронатних вихователів на 83,3 %	Збільшення кількості функціонуючих родин патронатних вихователів на 100 %	
4.	Відсоток дітей-сиріт та дітей,	%	97,6	Збереження відсотку влаштування	Збільшення відсотку дітей, які охоплені	Збільшення відсотку дітей, які охоплені	Збільшення відсотку дітей, які охоплені	Збільшення відсотку дітей, які охоплені	

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії програми	Хід виконання програми за роками					Всього витрат на виконання програми
				2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	позбавлених батьківського піклування, охоплених сімейними формами виховання			дітей до сімейних форм	сімейними формами виховання на 0,2 %	сімейними формами виховання на 0,4 %	сімейними формами виховання на 0,5 %	сімейними формами виховання на 0,6 %	
III. Показники якості програми									
1.	Кількість дитячих будинків сімейного типу	осіб	132	Зменшення кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з числа родинних груп, які не охоплені сімейними формами виховання, за рахунок збільшення кількості дитячих будинків сімейного типу					
2.	Кількість прийомних сімей	осіб	230	Зменшення кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які не охоплені сімейними формами виховання, за рахунок збільшення кількості прийомних сімей					
3.	Кількість родин патронатного вихователя	осіб	30	Зменшення кількості родин, які перебувають в складних життєвих обставинах, які не охоплені послугою патронату над дитиною, зменшення кількості дітей, які можуть бути влаштовані до інституційних форм виховання					
4.	Відсоток дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, охоплених сімейними формами виховання	%	97,6	Зменшення кількості дітей, які не влаштовані до сімейних форм виховання, що має позитивний вплив на стан соціального захисту дітей пільгової категорії					

Розділ 5. Ресурсне забезпечення Програми

Обсяг видатків на виконання Програми визначатиметься щороку при складанні місцевих бюджетів на відповідний рік.

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Хід виконання програми за роками					Всього витрат на виконання програми, тис. грн
	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	
1	2	3	4	5	6	7
Обсяг ресурсів всього, в тому числі:	805,0	47700,0	46855,0	46805,0	50105,0	192270,0
державний бюджет	-	-	-	-	-	-
обласний бюджет	805,0	34 125,0	33280,0	33230,0	36530,0	137970,0
Місцеві бюджети (районні бюджети, бюджети сіл, селищ, міст)	0,0	13 575,0	13 575,0	13 575,0	13 575,0	54 300,0
кошти інших джерел, не заборонених законодавством	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Розділ 6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Організаційний супровід та координація робіт щодо виконання Програми покладається на Службу у справах дітей Харківської обласної державної (військової) адміністрації.

Координацію дій при реалізації заходів Програми між виконавцями Програми, визначення порядку взаємного інформування та звітування здійснює Служба у справах дітей Харківської обласної державної (військової) адміністрації, Харківська обласна державна (військова) адміністрація.

Контроль за виконанням Програми здійснює Харківська обласна рада

7. Звіти про хід і результати виконання Програми

Служба у справах дітей Харківської обласної державної (військової) адміністрації щоквартально, до 25 числа місяця, наступного за звітним, надає Харківській обласній раді звіти про результати виконання Програми за формою, визначеною у додатку 5 до Порядку розроблення обласних цільових програм, здійснення моніторингу, контролю та надання звітності про їхнє виконання, затвердженого рішенням обласної ради від 23.09.2021 № 218-VIII.

Звіт про виконання Програми служба у справах дітей Харківської обласної державної (військової) адміністрації подає на розгляд Харківської обласної ради разом із відповідним проектом рішення в установленому Регламентом Харківської обласної ради порядку не пізніше 01 березня 2028 року.

**Керуючий справами виконавчого
апарату обласної ради**

Оксана МАЛИШЕВА